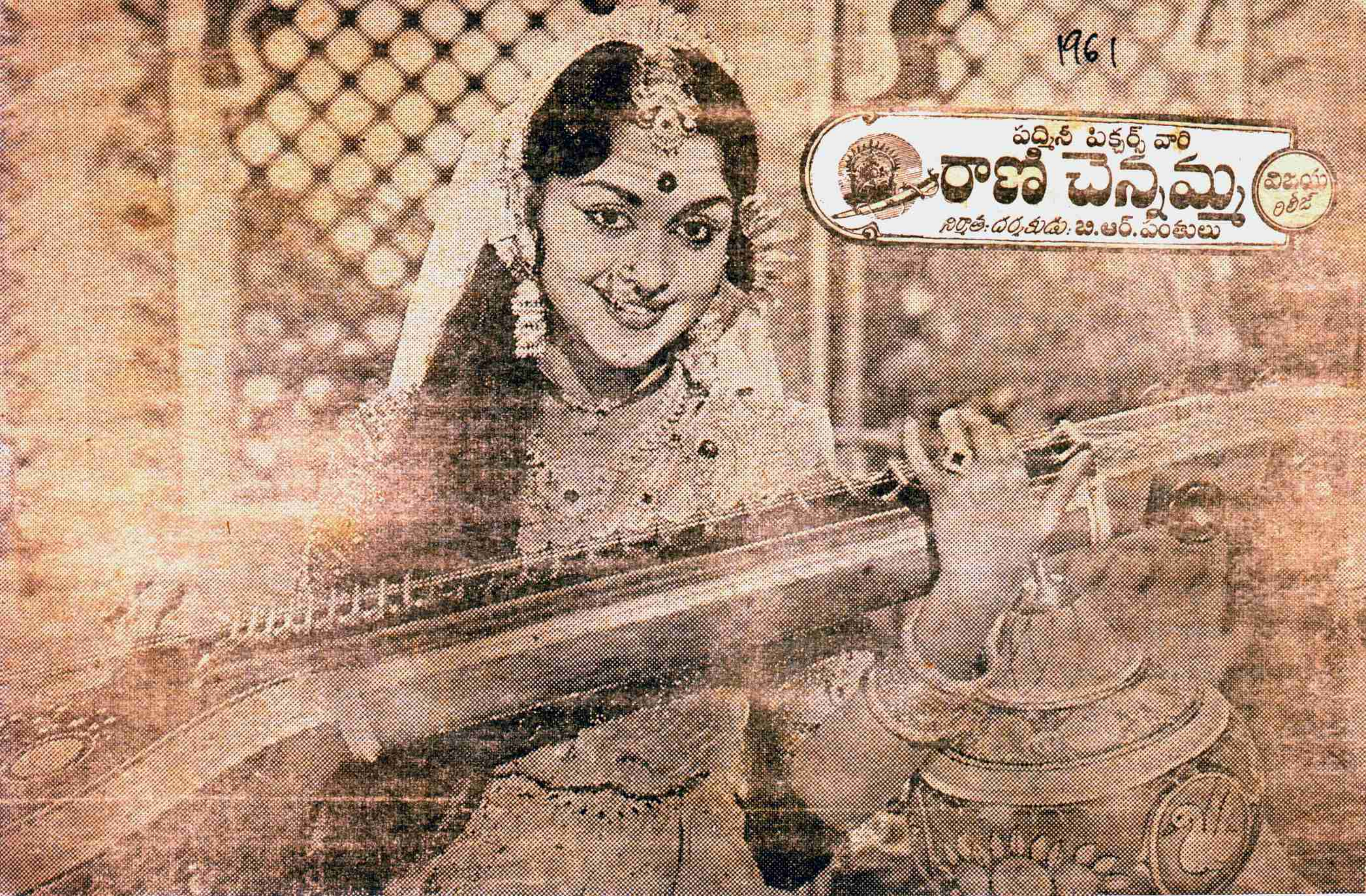

1961

పద్మినీ పబ్లికేషన్స్ వారి
రాణి చెన్నమ్మ
నిర్మాత: దర్శకుడు: జి.ఆర్. వెంకటరెడ్డి

విజయ
లిమిటెడ్

★ రాణి చెన్నమ్మ ★

—: కథా సంగ్రహము :—

అనాడు భారత భాగ్యలక్ష్మిని దోచుకొనుటకు అంగ్లేయులు అనేక కుట్రలు - కుతంత్రాలు పన్నారు. మోసాలు చేశారు. వాటినన్నిటినీ యెదిర్చి, మాతృదేశ స్వాతంత్రానికై అనువులు ధారపోసిన అనేక అమరజీవులలో మొట్ట మొదటిది వీరాంగన కిత్తూరు రాణి చెన్నమ్మ !

కర్ణాటకంలో ఒక చిన్న సంస్థానం కిత్తూరు. దానికి రాజు మల్లనర్జ భూపతి. అతన్ని తన క్రింద సామంతరాజుగా చేసుకోవాలని మైనూరు ప్రభువు టిప్ప సుల్తాను మల్లనర్జనుని బంధించి తిసుకెళ్లారు. కాని స్వాతంత్ర్య ప్రయుడగు మల్లనర్జ అందుకు ఒప్పుకోలేదు. టిప్ప అతన్ని 'కొప్పళద' కోటలో బంధించాడు.

ఈ వార్త విన్నది మల్లనర్జ పట్టపురాణి రుద్రమ్మ, కల్లుమతస్వామి సహకారంతో, మారువేషంలో వెళ్ళి, భర్తను చెరసాలనుండి విడిపించుకొని వచ్చింది.

దీనికి ప్రతిచర్యగా టిప్ప తనపై దండెత్తకమానడని మల్లనర్జ తన మిత్రుల సహకారాలు సేకరించ ప్రారంభించాడు. కాకతీయ ప్రభువు ధూళప్ప వద్దకు వెళ్ళాడు. ధూళప్ప ముద్దుల కూతురు చెన్నమ్మకు మల్లనర్జపై మనసు కలిగింది. కాని అతడు అదివరకే వివాహితుడని విన్న

చెన్నమ్మ విరాగియైనది. అజన్మాంతం బ్రహ్మచారిణిగానే వుండిపోయి, కిత్తూరుకు సేవచేస్తానని ప్రతిన బూనింది. ఈ వార్త విన్నది కిత్తూరు రాణి రుద్రమ్మ. మంత్రి సామంతులు కాదన్నా వినక, చెన్నమ్మను తన భర్తకు రెండవ భార్యగా అంగీకరించింది. చెన్నమ్మకు, మల్లనర్జకు వివాహం జరిగినది.

రుద్రమ్మ కుమారుడు శివలింగ నర్జ, చిన్నతనంనుంచి చెన్నమ్మ చేతులలోనే పెరిగి పెద్దవాడైనాడు. చెన్నమ్మకూడా అతన్ని కన్నబిడ్డకన్నా మిన్నగానే చూసింది. శివనగుత్తి రాకుమారి వీరమ్మను అతనికి వివాహం చేసింది.

కిత్తూరు చల్లగా వర్షిల్లడం విధికి కన్నెర్ర అయింది. అంతఃపుర కాత్యనిర్వాహకు లయిన మల్లప్పశెట్టి, వెంకట రావులు అంగ్లేయులతో చేతులు కలిపారు. కుట్రలుపన్నారు. చెన్నమ్మరాణి వెయ్యికళ్ళతో కనిపెట్టివున్నా, ప్రమాదం తప్ప లేదు. పీష్వాల చేతుల్లో బంధిగా చిక్కిన మల్లనర్జ మరణించారు.

అంతటితో కిత్తూరు అనాథ అయింది. పెద్ద రాణి రుద్రమ్మ విరాగి అయినది. కాని చెన్నమ్మ రాణి ధైర్యం చిక్కబట్టి శివలింగ నర్జనుని రాజుచేసి, కిత్తూరును సంరక్షిస్తున్నది.

తన తండ్రి ఆకాల మరణానికి కారకులైన పీష్వాలపై పగసాధించాలని, శివలింగసర్జ ఆంగ్లేయులతో చేతులు కలిపాడు. కప్పంకట్టడానికిగూడా ఒప్పుకున్నాడు. చెన్నమ్మ వలదని వారించింది. ఆంగ్లేయులను ఆహ్వానించడం మృత్యువును కొని తెచ్చుకోవటమేనని బోధించింది, కాని శివలింగసర్జ వినలేదు. ఆంగ్లసేనలను ఆహ్వానించాడు.

కన్నబిడ్డచేతికి బైరవ కంకణం కట్టిన చెన్నమ్మ, యుద్ధాతంభంలో తన కన్న బిడ్డనే బలియిచ్చింది. దానితో శివలింగసర్జ హృదయం చలించింది. కానీ తన కొడుకు దుడుకుదనానికి- అవివేకానికి దిగులుపడి మరణించింది పెద్దరాణి రుద్రమ్మ.

సశ్చిత్తాపతస్తుడై, తల్లి మరణానికి శోకించి, కృంగి కృశించాడు శివలింగసర్జ. తన తరువాత కిత్తూరుకు వారసు

లెవరూ లేనందున, శివన్న మల్లసర్జ అనే పనివానిని దత్తత తీసుకొమ్మని, కిత్తూరు రాజ్య రక్షణభారం నవతితల్లికి అప్పజెప్పి, కన్నుమూశాడు శివలింగసర్జ.

బాలుడైన శివన్న మల్లసర్జను నింహననాసీనుని జేసి, రాజ్యరక్షణభారం వహించింది వీరరాణి చెన్నమ్మ. ఆ దత్తతను ఒప్పుకోమని పేచీపెట్టారు ఆంగ్లేయులు. మంతనాలు జరిపారు, రాయబారాలు పంపారు. ఫలించలేదు.

చివరికి 1824 సం॥రం అక్టోబరు నెలలో కిత్తూరుకోట ఘుండు కాలుదువ్వి కయ్యానికి సిద్ధమయ్యాడు థేకర్దొర.

పోరు ప్రారంభమైంది. కదనరంగానికి, రణ చండివలె వైరుల నెదర్చి పోరాడింది వీరరాణి చెన్నమ్మ !

పత్యవసానం ? తెతపై చూడండి!!!

★ పాటలు ★

ఇందలి పాటలన్నియు 'శ్రీ రామచంద్' గారిచే రచియింపబడినవి.

పాట నెం 1 పాడినవారు : పి. బి. శ్రీనివాస్

క్షమసాగర లోకపాలన హే నమోస్తు నమోస్తుతే
క్షమసాగర లోకపాలన హే నమోస్తు నమోస్తుతే
ప్రేమతోడుత కాపు మమ్ముఁ హే నమోస్తు నమోస్తుతే ||క్షమ||
దేవదేవ దివ్యపాదయుగంబుల మకరందము
ఇందుమదిని ప్రేమతోడుత చల్లచల్లగ బ్రోవవే ||క్షమ||
విజయ విద్యాధ్యాన వికసిత శ్రీతులం గురువీవెగా
పసిడిపాపలు దయను కాచవే లాలన పరిపాలనా ||క్షమ||

పాట నెం 2 పాడినవారు : ఎస్. జానకి అండ్ పార్తి

పువ్వుల నడచే నవ్వుల రాణీ తానాన తంధానా
తుమ్మెదలే చెలి కాలినిజేరి పాడునులే యిటు తంధానా ||పు||
వీరుని వేషాలెన్ని వేసినా కన్నెదాగదే మా చెన్నా
దాగనేరదే పసిడియౌవనం పూలనందడి వైశాఖమే | పు||
సాగనుల సొంపే కల్కి కన్నులే మెరుగుతిగెలా రాజ్యాలా
మౌనతామరా నోటిభళ్ళులే ప్రేమకోకిలా వాద్యాలా ||పు||
ముత్తయనరులు ధవళమాలలు చంద్రరేఖలు నీ నవులు
దీపహారతి రూపరాసికి ఇవ్వరండిదె దీవనలు ||పు||

పాట నెం 3 పాడినవారు : సుశీల

కనుల చెలి సోలినది అతడేనులే
ఎదను తొలి ఆశలను నాటినాడులే ||కనుల||

మోహించి మైమథచి తూలి పాడనా
కలలోనా వీలాగో తేలి ఆడనా
నన్నెవరే పిలచారే అతడేనులే
గిలిగింతే చతురాడ అగమాయెనే ||కనుల||
తనజనుల హితుడతడు వీరచంద్రుడే
మన జనని భారతికి గర్వమాతడే
తొలివలపే చిగురించి వాదులాడెనే
మదివలచిన వరుడెవరే అతడేనులే ||కనుల||

పాట నెం 4 పాడినవారు : జానకి, కోమల అండ్ పార్తి

మేడికి పువ్వులేదే కడలికి కొనలేదే
అకాశమునకూ తుదిలేదే, పడతి
నాతికి పుట్టిల్లు స్థితంకాదే ||మేడికి||
హరిమదిని శ్రీదేవి యున్నటుల పుత్రీ
మనవలెను మరలు ముదమార, పుత్రీ
సొంపుగ బ్రతుకును గడపాలీ ||మేడికి||
అత్తింటి మర్యాద పాటించవలె బాలా
చుట్టాల నెన్నడు విడబోకు - బాలా
తల్లింటి ఖ్యాతీ నిలపాలి ||మేడికి||
హారతివ్వారమ్మా వచ్చెను మాయమ్మ
ఓ తమణి శ్రీదేవి కాలానూ,

ఓ రమణి శ్రీదేవి కాలునవేయమ్మ
 మాయింటి వెలుగా రావమ్మా
 నుగుణాల నుకుమారి అపరంజి చెన్నమ్మ
 మన మనసులొకటై మెలగాలె - చెల్లమ్మ
 నవతి మచ్చరం మనకేల
 జనులను దేశాన్ని నడపాలి తల్లివై
 ఈ దేశప్రగతే నువ్వేను - చెన్నమ్మ
 కిత్తూరు కిరీ నీదేను

॥మేడికి॥

॥మేడికి॥

పాట నెం 5

పాడినవారు : ఎస్. జానకి

ఇది చిన్నారి కన్నియ మనసైన మాట,
 యౌవన వనిలో తొలిపాట॥

నగుమాధవే, ఇకచేరునే సాగసైన ఈకన్నియమనసైనమాట॥
 నీదైన కన్నెను కాదనకు, దరిచేరి నన్ను వలదనకు
 పొందే నుఖమే, జీవితమేత, నేడు నేడని నందియమేల
 నిన్నటిదంతా నేటికి రద్దు, నీకై నాకై నిలువదు పొద్దు

పాట నెం 6

పాడినవారు : జానకి

చెన్నమల్లిఖార్జునా.....

అవని నీదు నాటకమేగా అందు నేను బొమ్మనేగా
 అడెదనయ్యా నీ అనతియటుల
 అడుదునయ్యా నువు నుడివినటుల

అడెదనయ్యా నువు నడివినటుల
 అఖిలలోక కారణ చెన్నమల్లిఖార్జునా ఆలింపవయ్యా॥

పాట నెం 7

పాడినవారు : సుశీల

కలుష హృదయములిచ్చు పుష్పము నొల్లడయ్యా తాను
 పరుష హృదయములిచ్చు గంధాక్షతలు గొనడయ్యా తాను॥
 కన్నులందున వెలుగెతని హారతిని గొనడయ్యా తాను
 భావశుద్ధితేని వారల ధూపమె గొనడయ్యా తాను
 పరిణామ మెరుగక నివేదించు నైవేద్యమే గొనడయ్యా తాను
 నత్యనమతి ఉల్లసించని జతనిలడయ్యా తాను
 వీలనొ నా హృదియందు దయతో తన రూపునుంచె
 వీలా చెన్నమల్లిఖార్జునా.

పాట నెం 8

పాడినవారు : జానకి, రాఘవులు అండ్ పార్టీ

కిత్తూరుచెన్నమ్మ ముద్దుల వుత్తుడు,
 ఉత్తమగుణముల నెలరేడు
 వత్కిర్తి సత్కులజాతితత్తుము శత్రుకోటికి సంహస్వప్నము॥
 నగరున సరదాలు పురమున వేడుకలు,
 వాడకాడల వింతలహాయలు

చిన్నారి రేడు పుట్టాడు నేడు,

దేశాన వ్రజలకు అనందమహాహ॥

ఓం నమఃశివాయ ఓం నమఃశివాయ ఓం నమఃశివాయ
దేవాలయమున ఆరాధనలు శివకేశవులకు పూజాభిషేకం
నృత్యము ధ్యానము వేదగానము
ఎటుచూచినను ఆనందమహాహా॥

పాట నెం 9

పాడినవారు : పి. బి. శ్రీనివాస్, రాఘవులు, రుద్రప్ప
దేశాయ్, దేవుడూ దేవుడూ దేవుడన యెవరు?
దేవుడెక్కడ కదో చూడలేదెవరు
ఏమేమో కథలల్లి నమ్మ బేసెదరు
నావంటి వాతలిటు ప్రశ్న వేసెదరు
నందేహమే ఇదియే తీర్చరండయ్యా ॥దే॥

వచనం:—

శివలింగ: సూర్యచంద్రుల గతుల తలక్రిందు చేయుమా
నీటుగ మెదలెడి నీ నీడను ఛేదించుమా
మబ్బులతూలెడి మెఱపును నీవూ పట్టుమా
అసలుదేవుడే యిటు నీకడకు వచ్చునులే వచ్చునులే
వీరయ్య: నే నీటిలోనుండి అలరుమైత్రి -
నే నీటి బయటపడ అతడే శత్రువు
నగులతో దినమంతా ఆడుచుండు
ముదముడుగ రేయంత గడుపుతాను
యీ జంట యెవరొనొ తెలుసా నీకూ ॥దే॥

శివలింగ: నీయంటి ముఖమొదపు సొగసుపువ్వు,
ఆ పూవు దళములే నీదు కళ్ళు
నీటిలో సూర్యుడే చిలుకు మైత్రి,
నీరు దాటిన రవియే నీదు శత్రువు
కమల కనుగవ చెలియ నీకు గుర్తా.

వీరయ్య: కన్నులే కాళ్ళే లేకను నడచునది,
కొనగను దొరకదు చూడగను పడదు
వెలకట్టగ తరమె అందరిలో కలదు,
ఏమిటో ఇదియే విశదము చేయయ్యా ॥దే॥

హరణయ్య: విందుకనగానే ఉచ్చి కోలాటామాడు భలే,
కడుపునిండగా ఒకటే ఆటాఆడు భలే
గోంగూర అనగానే ఎగిరెగిరి గంతిడును,
పుట్టుకతోనే వెంటఅంటే వచ్చునది పొట్ట పొట్ట
రాజునైనను కటికపేదను వరించును
కఠినునైనను ఎందు లెఖ్కచేయదుగా
హెచ్చరిక తప్పనది రొదగ గురకిడునది
స్వచ్ఛమగుతాపసులతో సరసమాడునుహె
నిద్రా సరసమాడునుహె నిద్రా నిద్రా ॥దే॥

శివలింగ: నాయందు నీయందు అందరిలో కలదు,
ఎందు తరగని ఒడమి చూపలేము
మానవుని దేవునిగ మార్చుటే నిజము,
విశ్వసృష్టిని నిలుపు ప్రేమధనము ॥దే॥

పాట నెం 10 పాడినవారు : పి. బి. శ్రీనివాస్, జానకి

ఇద్దరు: అనురాగలె పాడెను కనులు,
అహతూలాయి అనందగీతాలు

శివ: చెలి మేల్తైన మోజులకనులే,
వొలికించెను అందాలమణులే

వీరప్ప: చెవికింపైన స్తోత్రాలు చాలు,
కవి నేనంచు ఎగతాళి మాను

శివ: అతిలావణ్య కామినికన్యా
జతనుంటేను మాటలె నున్నా

వీరప్ప: మగవారంతా ఇంతేనుకాదా,
వారి మాటలు అర్థాలె వేరా

శివ: నోటిముత్యాలఅల్లెదచెలియా ప్రయమందారమల్లికమలా
వీరప్ప: కడుతీయని నీమాటలవ్వి

నోటే నిలపాలి జీవితమందే

॥అ॥

పాట నెం 11 పాడినవారు : పి. బి. శ్రీనివాస్

మహారాజా యోగమిటు పరితాపమా,
పలుగతుల విధియాడు చదరంగమా

॥మహా॥

నతీసుతుల దరిజేత తపియించగ: వారికై తానేమో అల్లాడెనే
స్వాతంత్రయోధుడిటువీతెంచెనే మహాత్మాగమేవిషాదాంతమా
ఇది రాజభోగం - ఇదా వీరయోగం

అదేచూడు వదనాన అవేదన, ఇదే నేల నేచేర యీ సాధన
ఇటే దాచెనా తాను తన పాణము,

ఇదే దేశసేవకే బలిదానమా

॥మహా॥

పాట నెం 12

పాడినవారు : పి. బి. శ్రీనివాస్

మాతృదేవతను కానగతలచి వేచితివా బ్రమతో పిలచి ॥మా॥

కాంచెదవ్యాకరుణామయినీ ఈలోకమునా లేదే జననీ ॥మా॥

మాతృప్రేమనే కాలదన్నితివే మమతల బంధము తెంచితివే

దారిచూపెడి జ్యోతిని మలపే,

అహమున చెడితివి అందుడ నీవే

॥మాతృ॥

గతమును తలచి కన్నీరోడ్చిన, మతలిన జననీ రాదుకదా

వాడిన కుసుమము వికసించదురా,

మూగనమాధి పలుకుదురా

॥మాతృ॥

★ న టీ న టు లు ★

బి. : సరోజాదేవి, యం. వి. రాజమ్మ, లీలావతి,
 లీలాచిందోడి, రమాదేవి, రాజకుమార్, బాలకృష్ణ,
 దిక్కి మాధవరావు, నరసింహరాజు, హనుమంతా
 చారి, ఈశ్వరప్ప. కె. ఎన్. అశ్వత్, రాజశంకర్,
 శ్రీధరరావు B. A. B. Com, శ్రీకాంత్,
 రాజశేఖరు మొదల వారు నటించిరి.

—: నే ప థ్య గా య కు లు :—

పి. బి. శ్రీనివాస్ - రాఘవులు - రుద్రప్ప
 సుశీల - జానకి

నిర్మాత & దర్శకుడు :

బి. ఆర్. పంతులు

—విజయ రిలీజ్

★ సాంకేతిక నిపుణులు ★

మాటలు	డి. వి. నరసరాజు, బి.ఎ.
పాటలు	శ్రీ రామచంద్
ఫొటోగ్రఫీ	డబ్ల్యు.ఆర్.సుబ్బారావు, ఎం. కర్నాడ్
సౌండ్	పి. కోటేశ్వరరావు, మోహన్
ఎడిటింగ్	ఆర్. దేవరాజ్
కళ	వర్ధూరుకర్
మేకప్	హరిబాబు, ఎం. శ్రీనివాసన్
డ్రెస్	ఎం. రాధా, రహిమాన్
డ్యాన్సులు	బి. జయరామ్, కృష్ణకుమార్
లేబరేటరీ	విజయ
ప్రొడక్షన్	టి. ఆర్. శ్రీనివాసన్, ఎస్. శీతాపతి
సహాయ దర్శకులు		డి. దశరథరామరెడ్డి, ఎస్. ఆర్. పుట్టన్న
సంగీతం	టి. జి. లింగప్ప